

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Inledning

Region Värmland är en regional utvecklingsorganisation med uppdraget att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt i Värmland. Våra medlemmar är landstinget och Värmlands sexton kommuner.

Region Värmland har det regionala kulturpolitiska ansvaret i länet och ingår sedan 2013 i kultursamverkansmodellen. Region Värmlands arbete med konst och kultur utgår från *Värmlands kulturplan 2017–2020*. I kulturplanen poängteras att kulturskolan spelar en viktig roll för att ge barn och unga tillgång till olika estetiska uttrycksformer på sin hemort.

Region Värmland är också huvudman för fem folkhögskolor, däribland Ingesunds folkhögskola, som fått utredningen på remiss.

För att få ett underlag till remissvaret har dialog förts med kommunernas kulturskolechefer, kommunernas kulturchefer samt med länets kommunstyrelseordförande och kommunchefer.

Synpunkter

Region Värmland instämmer i att det finns ett behov av ökade statliga insatser för att öka barns och ungas tillgång till kommunal kulturskola. Samtidigt är det viktigt att poängtera att kommunerna måste stå fria att organisera sin verksamhet efter egna förutsättningar och behov.

6.1 Ny infrastruktur

Region Värmland ser positivt på utredningens ambition att öka erfarenhetsutbytet, kunskapsutvecklingen och samverkan inom kulturskolan.

6.2 Nationella mål

Region Värmland har inga egna synpunkter på de föreslagna nationella målen för den kommunala kulturskolan, men vill understryka att eventuella av riksdagen antagna mål måste ses som ett stöd för kommunernas arbete med kulturskolan, och att det vore olyckligt om de upplevdes som styrande.

Kommunernas kulturskoleansvariga har betonat att det kan vara svårt att uppfylla målet om tillgänglighet, särskilt för elever som bor på landsbygden, om inte verksamheten kan bedrivas också på skoltid.

6.3 Nationellt kulturskolecentrum

Om den föreslagna nya infrastrukturen ska kunna genomföras fullt ut, krävs ett nationellt ansvarstagande när det gäller fördelning av statsbidrag och främjande av erfarenhetsutbyte. Region Värmland instämmer i utredningens konstaterande att det är lämpligt att Statens kulturråd ges i uppdrag att ansvara för dessa uppgifter snarare än att en särskild myndighet inrättas.

Nationell uppföljning och statistik bör dock vara en uppgift för Myndigheten för kulturanalys, bland annat för att det ligger i linje med myndighetens ansvar för att följa upp barns och ungas kulturvanor och samhällets kulturutgifter.

6.4 Utvecklingsbidrag

Region Värmland ser positivt på förslaget om utvecklingsbidrag. Vi vill understryka att det är de lokala behoven som ska styra och att bredden av insatser som kan beviljas bidrag ska vara stor. Vi instämmer i utredningens förslag om att bidraget bör utformas på ett sätt som uppmuntrar till samverkan mellan kommuner, och mellan kommunerna och den regionala nivån, samt samverkansinsatser där regionala kulturinstitutioner kan ingå.

Kommunernas kulturskoleansvariga har betonat att det är viktigt att eftersträva ett enkelt förfarande för ansökning och redovisning, så att inte små kommuner, med begränsade resurser, missgynnas.

6.7 Bidrag till regional samordning

Region Värmland ansvarar för en regional samordning inom området Kultur i skolan. Samordningen avser kulturens roll i ordinarie skolverksamhet, och har endast i undantagsfall berört kulturskolornas verksamhet. Erfarenheterna av regional samordning är goda, och samordningen inom Kultur i skolan har en inriktning mot just den breda regionala samverkan som utredningen beskriver: mellan skola, kulturinstitutioner, professionella kulturskapare och universitetet.

Vi kan därför se att det kan finnas samordningsvinster även på kulturskolans område, men vi är tveksamma till om den jämförelse utredningen gör med regional biblioteksverksamhet är relevant. I grunden handlar det om att stödja verksamheter med vitt skild inriktning: folkbiblioteken är en lagreglerad verksamhet som vänder sig till alla kommuninvånare medan kulturskolan är en i dubbel bemärkelse frivillig verksamhet – för kommunen och för deltagarna – som vänder sig enbart till barn och unga i skolåldern.

Vi ställer oss också tveksamma till att göra stödet till regional samordning till en del av kultursamverkansmodellen. Modellen bygger på att statsbidraget till viss regional kulturverksamhet ska kunna fördelas utifrån regionala prioriteringar. Att öronmärka delar av statsbidraget till utpekade verksamheter strider – hur goda intentionerna än är – mot samverkansmodellens idé.

Att lägga till kulturskoleverksamhet som ett nytt verksamhetsområde i samverkansmodellen skulle dessutom uppfattas som en tydlig anvisning om att staten förväntar sig att regionerna inrättar tjänster som regionala samordnare, oavsett regionernas egna överväganden och prioriteringar.

Utredningen föreslår att regionerna ska kunna få ett statsbidrag på 0,5 mnkr för inrättande av en regional samordnare. Om avsikten är att inrätta heltidsanställda samordnare bör staten finansiera dessa tjänster fullt ut.

6.8 Förstärkta utbildningsvägar

Kommunernas kulturskoleansvariga ser positivt på utredningens förslag om en ny yrkesexamen som leder till kulturskolepedagog på 90 högskolepoäng.

6.10 Utvärdering och nästa steg

Region Värmland ser det som rimligt och angeläget att en utvärdering genomförs, men frågan är om tre år är en tillräckligt lång tid för att utredningens förslag ska kunna ha fått genomslag på allvar.

REGION VÄRMLAND
Regionstyrelsen

Tomas Riste
Ordförande